

# СТАТУТ

Українського Запомогового Товариства  
ім. Т. ШЕВЧЕНКА.



Торонто, 1920 р.

---

З друкарні "Робіт. Книг. і Видавничої Спілки".

# СТАТУТ

Українського Запомогового Товариства  
ім. Т. ШЕВЧЕНКА.



Торонто, 1920 р.

## Артикул I.

§ 1. — **Назва.** Назва сеї організації "Українське Запомогове Тов. ім. Т. Шевченка" в скороченю "У. З. Т." по анґлійськи "U. S. B. A."

§ 2. — **Печатка.** Печатка запомогового тов. має напись в анґлійській мові.

§ 3. — **Відзнака.** Відзнакою зап. тов. эсть дві сплетені руки окружені написом.

§ 4. — **Вигляд печатки** має бути такнй, як показує взірець, котра має бути витискана.



## Артикул II.

§ 5. — **Ціль Запомогового Товариства.** Зєднати братню любов всіх Українців замешкалих в Торонто і околиці, без огляду на їх політичні, партійні або реліґійні переконання, котрі не перевисшають 45 літ життя, в часі приниманя в члени зап. тов. та ведуть чесне і моральне життя.

§ 6. — **Обовязкові ціли товариства.** Нести моральну і матеряльну поміч, хорим, калікам, бідним

і нещасним членам, а по можності і їх родинам.

§ 7. — Покривати кошта похоронні не перевищуючи \$ 300,00 не менше \$ 50,00.

§ 8. — Інші цілі. Заснувати по при касу тов. другі фонди добродійні.

### Артикул III.

§ 9. — **Власть Законодавча.** Власть законодавча сього тов., залежить від цілого товариства зібраного на зборах в повнім числі дійсних членів. В крайнім случаю  $\frac{3}{4}$  членів.

§ 10. — **Зміна точок.** Таке число членів має право змінювати точки (лиш декотрі) в статуті, з винятком ціли і назви.

§ 11. — В котрім місяци можна змінити декотрі точки? Тільки в місяци Січню, то є на початку року.

§ 12. — **Хвилеві порядки і закони.** Ухвалює ся кожного місяця, котрі не можуть скорше в вийти в життя як по двох місяцях.

§ 13. — **Яке число членів може установити хвилеві закони?** Більше як половина дійсних членів.

§ 14. — **Місце зборів.** Місце відбування ся зборів товариства має бути оголошене кожного року в місяци січни, в случаю перешкод в іншому місци, про що заряд повідомляє членів писемно.

§ 15. — **Надзвичайні збори.** Надзвичайні збори мають бути скликані картками розписаними до членів не менше як два дні перед зборами. В картках має ся призначити час і місце зборів. На зборах, предсідатель має сказати, в якій ціли скликані збори. Звіт зі зборів має бути записаний в книзі протоколовій, як і зі звичайних зборів.

§ 16. — **Число членів.** На таких зборах повинно бути більше як одна трета членів і весь уряд. В против-

нім случаю збори не важні.

§ 17. — **Загальні збори.** Загальні збори товариства скликає ся також картками, найменше на тиждень перед тим.

§ 18. — **Член довгуючий.** На всіх зборах довгуючий член не має права голосувати.

§ 19. — **Кілько голосів може мати член?** Кождий член може мати тільки оден голос.

§ 20. — **Гість.** Гість не може забирати голос в справах товариства ані в голосованю.

§ 21. — **Порука гостя.** Товариш, котрий приходить з товаришом не членом, має представити гостя, що сей яко гість не має ніяких злих замірів, ані не викриєтайно това. Число членів гляди в точці 191.

## Артикул IV.

§ 22. — **Власть виконавча.** Всі власти до виконуваня є надані урядови Укр. Запомогового Тов. ім. Т. Шевченка, який має власть виконувати, дбати і впроваджувати в житє добро і ціли Товариства.

§ 23. — **Уряд.** Уряд складає ся:

- а.) з предсідателя,
- б.) його заступника,
- в.) двох секретарів, рекордового і фінансового,
- г.) касієра,
- г.) трох контрольорів,
- д.) трох або і більше оглядачів хорих і
- е.) найменше трох тростістів.

§ 24. — **Рішення уряду (єгзекутиви).** Уряд має право залагоджувати всі справи приписані статутом. Може заряджувати і найважнійші справи, і залагодити эсли сього не мож відложити до перших зборів, однак, має се представити на перших найблиз-

ших зборах.

§ 25. — **Не може змінювати точок ухвал.** До чо-го має власть тільки ціле товариство на загальних зборах.

§ 26. — **Предсідатель.** Предсідатель єсть головою і представителем Зап. Тов. він отвирає і перепро-ваджує збори, в случаю потреби скликає надзви-чайні збори, має право уділити або відобрати пра-во голосу.

§ 27. — **Голосує.** В случаю рівности голосів (не при виборах на урядника), стає по одній стороні.

§ 28. — **Власть.** Має власть боронити і заступати прав Товариства; надзір над діяльністю Тов.; догляд над сповнюванєм статута (законів) Тов.

§ 29. — **В случаю резигнації або суспенри.** На случай резигнації або суспендованя котрого уряд-ника має доповнити опорожнене місце на час до перших зборів, або і сам заступати порожнє місце, поучити урядника, коли сей неспосібний а справу представити на перших зборах.

§ 30. — **В случаю недуги урядника?** Предсідатель поступає як в параграфі 29-ім.

§ 31. — **Підпис.** Предсідатель має підписати всі порученя і урядованя які годять ся зі статутом, протоколи, чеки і всі ухвали та все інше, що вхо-дить в склад і обіг тов.

§ 32. — **Урядові рішення.** Всі рішення у справах мають бути предложені предсідателеви.

§ 33. — **Переписка.** Всі переписки предсідателя мають бути з печаткою і підписом.

§ 34. — **Справозданє.** Предсідатель має здавати звіт зі своєї діяльності на піврічних зборах.

§ 35. — **Всі інші обовязки.** Має сповнювати всі інші обовязки, котрих право, статут, закон, ухвали

і звичаї Товариства вимагають.

**§ 36. — Заступник председателя.** В случаю не-присутности, недуги, смерти, резигнації, або суспен-дованя председателя, місто председатель має зани-мати місце председателя, якому приписуєсь всі пра-ва і обовязки як і председателеви.

**§ 37. — Рекордовий секретар;** має провадити точ-ний звіт, записувати в протоколі, зі всіх засідань еґзекутиви і зборів Тов. Його обовязком э, читати всі повідомленя, петнції і всі інші письма одержані ним чи адресовані до уряду. Має також при кінци протокола написати стан каси, взятий від фінансо-вого секретаря, і прочитати на кождих зборах.

**§ 38. — Вписувати в декляраційну книгу членів,** вписувати грамоти, втягати вступні деклярації, вписувати імена членів в алфаветичнім і числовім порядку, з днем уродження члена, принятя його в члени, місце, край, вік і всі другі вимоги деклярацій-ної книги; записувати дату виступлення, резигнації, виключеня і смерти члена.

**§ 39. — Печатка (Seal)** урядова Тов. має бути у него, яку витискає на всіх урядових документах.

**§ 40. — Важні ухвали** ухвалені зборами має за-значувати в осібній книзі і на случай переступлення членом такого закона читає, що так або інакше у-хвалено дня і місяця року і т. д.

**§ 41. — Закони Державні** які відносять ся родіб-них товариств, має предтожити на зборах.

**§ 42. — Доручує спис членів** другим урядникам эсли сього вимагає потреба.

**§ 43. — Всі інші обовязки,** які статут, закон, ухва-ла і звичай Тов. вимагають, має сповняти.

**§ 44. — Фінансовий секретар,** має опіку над ма-етком товариства, що записує в своїх рахункових

книгах; він має виготовляти і здавати звіт перед урядом і зборами, з маєтку, який ввійшов в обіг Товариства.

§ 45. — Має представити довгуючим членам їх обов'язок.

§ 46. — **Посьвідки** виплати і ріжні рахунки має передержувати у себе через весь час урядованя.

§ 47. — **Друки.** Книга виплати фондів, платничі книжочки, статuti, чеки, ресіти і всі друки, має передержувати також у себе.

§ 48. — **Відзнаки** членські належать також під його охорону.

§ 49. — **Весь маєток товариства**, хоронячи у себе, має, на случай потреби, представити зборам або урядови.

§ 50. — Має підписувати чеки в раз з предсідателем і касієром.

§ 51. — **Інші порученя.** Має повідомляти оглядачів хорих, що член слабкий, щоб сей звідав причину недуги, эсли хорий член удав ся писемно до него.

§ 52. — **Всі інші обов'язки** надані йому, статутотом, ухвалами, приписами, законом і яких звичай вимагає, має сповняти.

§ 53. — **Касієр**, має відбирати і переховувати в банку всі гроші, зібрані з вкладок і інших жерел, на імя Товариства.

§ 54. — **Виплачує** хорим, посмертне і інші видатки які має Товариство.

§ 55. — **Виплата.** Грішми виплачує лиш тоді, коли фінансовий секретар виготовить йому всі видатки на письмі, підписані відбираючим. Те саме відноситься і до чеків.

§ 56. — **Всі рахунки** приходів і розходів має провадити точно в книгах призначених до сього. Кож-



дий видаток або прихід має з осібна записувати: числом, назвою, датою, і т. п.

§ 57. — Підписує чеки враз з предсідателем і фінансовим секретарем.

§ 58. — Два рази на рік, в місяцях червень і грудень, має виготовити витяг з каси як загальний за пів року. Робить се як взірець табелі показує в касові книзі, предкладає все те на зборах.

§ 59. — На случай недуги може поручити свою роботу другому членови за згодою еґзекутиви, однак сам відповідає за особу ним предложену.

§ 60. — Такий хвилевий заступник не може підписуватись на ніяких урядових документах.

§ 61. — Книжка банкова має бути в него, котра повинна годити ся зі своїми рахунками, як в книгах урядових.

§ 62. — Колиб каса становила більше як \$ 1.500.00, тоді касієрови до распорядження оставляє ся \$ 500.00 а \$ 1.000.00 віддає ся під опіку тростістів, котрі складають гроші до банку на імя Товариства.

§ 63. — І всі інші обовязки, ухвали закони і звичаї поручені йому товариством має сповняти, эсли така робота не спинить йому урядованя.

§ 64. — Контрольна комісія, обовязана контролювати, наглядати всі рахунки, книжки, чеки посьвідки, гроші і другі річи які становлять маєток товариства, як урядників так і членів, так часто як сего вимагає потреба, і здати з сього звіт на зборах кожного третого місяця.

§ 65. — Эсли урядник бондований, тоді такий бонд має переховувати оден з контрольорів.

§ 66. — Підписує ся на тих документах, котрі були конрольовані.

§ 67. — І всі інші обовязки, котрих вимагає закон,

статут, права, добро, і звичай Товариства має сповняти.

§ 68. — **Тростісти.** Тростісти мусять мати маєток нерухомий, як фарму, льот, дім або торговлю.

§ 69. — **Мають нагляд** над маєтком товариства, за який ручать своїм майном; коли в касі більше як \$ 1.500.00 тоді третих то є \$ 1.000.00 вкладають на окрему книжочку до банку на імя Товариства.

§ 70. — **Колиб товариство мало інші маєтки**, як дім, фарму, льот, тоді тростісти мають уважати, щоб все те було зятягнене в реєстрах Державних на імя Товариства.

§ 71. — **Взагалі вся опіка** над маєтком товариства підлягає тростістам.

§ 72. — **Головні урядники** можуть бути також тростістами.

§ 73. — **Оглядачі хорих**, мають доглядати, щоби члени котрі зголосять ся до фінансового секретаря не надуживали сих правил і не брали гроші за дармо. Повинні розвідатись про причини слабости і записати рід слабости, час, в котрім член захорував або скалічив ся, і коли член може бути спосібний до роботи.

§ 74. — **Зараз на перших зборах** товариства, все те представити Товариству.

§ 75. — **Повинні бути розсудні і умірковані** та не односторонні, позаяк їхня помилка може спричинити і наразити на непотрібні видатки Товариство.

§ 76. — **Всі інші обовязки** яких Товариство вимагає мають сповняти.

§ 77. — **Вимоги урядників.** Всі урядники зап. Тов. повинні мати поперх двацять літ житя, мусять мешкати в Торонто, або в тій місцевости де є їхній відділ.

§ 78. — Урядником не може бути той, хто єсть платним урядником в іншому товаристві або секті та інших організаціях.

§ 79. — Попи дяки і інші люди живучі з людського гроша не можуть бути урядниками в сьому Товаристві.

§ 80. — Всі урядники повинні бути письменні і вести моральне та взірцеве житє.

§ 81. — Член не належачий шість місяців не може бути вибраний на урядника хіба в случаях як в параграфі 83-м.

§ 82. — Член довгуючий через 3 місяці не може бути ставлений на урядника. Те саме відносить ся члена, котрий був караний або суспендований.

§ 83. — В случаю, як би не було відповідного чоловіка на председателя, а члени між собою знають такого, що розумієсь на справах товариства і знає статут товариства, може бути вибраним на председателя і перед шістьома місяцями, однак не скорше як по по чотирох місяцях приналежности до Товариства.

§ 84. — **Вибори.** Всі урядники мають бути вибрані з року на рік, в місяци грудни.

§ 85. — **Початок урядованя.** Новий уряд має починати своє урядованє від місяця січня.

§ 86. — **Фіскальний рік** (то є початок, коли накладає ся важні закони) починаєсь у Зап. Тов. від першого січня.

## Артикул V.

§ 87. — **Мировий суд.** Сим людям, які, єсли можливо, повинні бути старші віком, підлягає справа полагодженя непорузумінь між членами чи урядниками, коли збори рішать, щоб справу віддати під

осуд мирового суду.

§ 88. — **Мировий суд** вибирає ся тільки на зборах раз то э до полагодження справи, яка зайшла на тих зборах.

§ 89. — **Мировий суд** не існує більше як оден раз, але може бути вибраний в друге

§ 90. — **Мировий суд наступає тоді**, коли член чи урядник чим провинив ся, і збори признають, що член эсть винним.

§ 91. — **Суд відбуває ся в такий спосіб**; Нововибрані члени судії формують з поміж себе председателя і секретаря, опісля беруть справу під розвагу і судять після гадки і розсуду.

§ 92. — **Винний** обовязаний прийняти засуд.

§ 93. — **Збори** не мають втручати ся в справи мирового суду.

§ 94. — **Кари** можна накладати слідууючі: грошеві до \$ 25.00, суспендованэ, нагана, відібранэм права голосу або виключенэм.

§ 95. — **Мирових судіїв** повинно бути не до пари по більшій часті 5.

§ 96. — **При засуді** голосуэ ся тайно картками, котрі секретар читаэ.

§ 97. — **Більшість** голосів рішаэ засуд.

§ 98. — **Член не належучижий** 6 місяців до товариства не може бути мировим судією, те саме відносить ся до довгуючого.

§ 99. — **Засуд эсть законом** і маэ бути записаний в протокольні книзі рек. секретарем, взятим від секретаря М. Суду.

## Артикул VI.

### КНИГИ.

§ 100. — **Урядові книги**, обох секретарів і касіэра

мають бути у твердій оправі і містити всі сторони.

§ 101. — Не можуть мати менше як 300 сторін.

§ 102. — Не вільно в урядових книгах нічого вишкробувати або витирати чи карток видирати, або щось рисувати і т. п.

§ 103. — Повинні бути чисті а всі записки записані зрозуміло.

§ 104. — Кождий місяць повинен бути зазначений, обрахований і підписаний урядником та предсїдаелем.

§ 105. — Помилки в рахунках лишень легко перечеркує ся і пишеть ся зараз під сподом поправку.

§ 106. — Назва книг.

- 1.) Протоколярна,
- 2.) Декляраційна,
- 3.) Касова для фін. секретаря,
- 4.) Касова для касієра,
- 5.) Членських вкладок,
- 6.) Виплати запомог,
- 7.) Спис інвентару чи маєтку нерухомого Тов.

## Артикул VII.

### ФОНДИ.

§ 107. — Касієр має допозитувати всі гроші на слїдуючі фонди:

- а.) — фонд виплати запомог,
- б.) — фонд коштів похоронних,

§ 108. — Фонд запомоговий. Сей фонд збирає ся з членських місячних вкладок, які збирає ся кождого місяця в сумі 35 ц.

§ 109. — Що з того фонду виплачує ся? Фонд сей складає ся на виплачуванє тижневих запомог хорим членам в сумі \$ 4.00 і кошта адміністраційні.

**§ 110.** — Кілько член хорий може вибрати запо-  
моги з фонду запомогово? Через перших 12 тиж-  
нів по чотири доляри, через других 12 тижнів по  
три, в однім році.

**§ 111.** — На случай недостачі. В случаю недо-  
стачі виплати запомог, члени обовязані спеціяльно  
зложити вкладки на сю ціль не висше як оден до-  
ляр на місяць.

**§ 112.** — Фонд коштів похоронних. Сей фонд  
збирає ся, спеціяльно на сю ціль, в сумі одного  
доляра на рік від члена.

**§ 113.** — В случаю несмертности? Коли через час  
трох літ не булоб случаю смерти члена, члени пе-  
рестають платити так довго, як сего потреба вима-  
гає.

**§ 114.** — В случаю більше смертностей? Колиб  
заразлива недуга бушовала в місцевости де єсть  
відділ, тоді члени платять тільки кошта похоронні  
які перед тим ухвалять.

**§ 115.** — Однак ся точка відносить ся лиш тоді.  
коли більше як чотири члени умерло на одну не-  
дугу в одному році.

**§ 116.** — Більше як три доляри від одного члена,  
не може стояти в запасі в касі коштів похоронних.

**§ 117.** — Кілько виплачує ся посмертного? По-  
мерший член дістає тільки долярів, кілька членів у  
товаристві існуючих в той час. Колиб остало ся  
що з похорону, решту віддає ся його найблизшій  
родині.

**§ 118.** — На випадок, колиб член умер нагло і не  
мав близької родини, як жінка, діти, родичі, брат і  
сестра, тоді оставші гроші від похорону, товариств-  
во має віддати на добродійні українські цілі, як  
школа, преса, шпитал. і інші.

§ 119. — **Депозит фондів.** Кождий з тих двох (а коли будуть інакші то і більше) фондів, має бути депозитований в банку окремо на осібне conto і на імя сього фонду під іменем Товариства.

§ 120. — **Вкладки.** Вкладка на запомогу хорих платить ся кожного місяця на зборах на початку місяця, то єсть 12 вкладок на рік календарський, на що член має мати поквітованэ у платничій книжочці.

§ 121. — **Вкладка коштіз похоронних (funeral)** має ся платити річно, який також рахуэ ся від 1-го січня до 31-го грудня, а не від часу вступлення члена, котрий також має бути поквітований у платничій книжочці.

## Артикул VIII.

### ПРИНИМАНЭ ЧЛЕНІВ.

§ 122. — **Мужчина, який має не меньше 18 літ а не більше 45 літ житя** в часі вступлення в члени товариства, родом Українець без ріжниці на його погляди, може належати до Зап. Тов.

§ 123. — **Член довгуючий або суспендований** не може бути на ново прийнятий поки не зверне свій давний довг.

§ 124. — **Порядок при вступленю.** Кандидат хотячий вступити в члени Зап. Тов., мусить підписати апликацію і приреченя які мають бути в такій формі як се приписуэ статут і конечність Зап. Тов.

§ 125. — **Апликація.** В апликації подаэсь місце, день, рік родження, вік, занятэ, адреса, стан і найблизших свояків, які малиб заняти ся похороном або недугою.

§ 126. — **Сьвідок.** При вступі в члени треба мати когось знакового в Товаристві, щоб посьвідчив, що

все те правда, що нововписуючий ся член виповняє в аплікації.

§ 127. — **Приниманє.** Коли сьвідок представить нового члена, председатель має дати під голосованє зборів.

§ 128. — Три четвертих голосів присутних на зборах вистарчає на прийнятє в члени.

§ 129. — Нововступаючий член має перечитати і підписати приреченє такого змісту:

"От сим прирікаю, що яко член Укр. Зап. Тов. ім Т. Шевченка, буду завсігди заховувати правила і постанови, закони сього Товариства і буду з послухом відносив ся до урядників, нічим не буду шкодити ані обмовляти, а буду старатись о розвій і добробут Товариства" (підпис).

§ 130. — **Грамоти.** Грамоту, відзнаку, книжочку платничу і статут отримає новоприєтупивший член аж на слідуючих зборах, эсли викаже ся, що всі подані приреченя і заяви були правдивими.

§ 131. — **Голос.** Голос має сей час по вступленю.

§ 132. — **Фалшиві заяви.** Колиб член виказав ся фалшиво, тоді його вступне і вкладка пропадають а член тратить право користати зі статута Тов.

§ 133. — **Зміна свого імени.** Колиб член хотів подати не хрестну назву при вписі, тоді мусить заявити причини зміни, але своє правдиве імя і назвиско записати в скобках: (Семен Посьмітюх) і т. и.

## Артикул IX.

### КОРИСТИ.

§ 134. — От сим установляєсь два фонди на користь членів:

- а.) фонд запомоговий,
- б.) фонд коштів похоронних.



**§ 135. — Право користи.** Кождий член може користати з фонду запомогового, по упливі шість місяців по вступі в члени товариства.

**§ 136. — На случай каліцтва.** В случаю каліцтва, як страта членів тіла, член користає в протягу чотирох місяців, то єсть по упливі трох місяців.

**§ 137. — З фонду коштів похоронних.** З тогò фонду член користає сей час по вступі до товариства, эсли зложив на сю ціль одного доляра.

**§ 138. — Кому не виплатить ся запомоги?** Член корий буде хорувати з власної провини, то э з причини п'янства, роспусти, і бійки, не дістане запомоги.

**§ 139. — Самоубійник.** Самоубійцеви і членови покараному за нарушенэ законів Держави не виплачує ся ніяких коштів.

**§ 140. — Внутрішні хороби.** Член, котрий хорує на внутрішну хорубу і мав застереженэ стримуватись від шкідливих робіт або забав та напйтків, а не повинуєсь наказови, тратить право до запомоги.

**§ 141. — Інші користи.** Член, вкладаючи 35 ц. місячно, то єсть \$ 4.20 на рік може вибрати запомоги на \$ 84.00 в протягу одного року.

**§ 142. — Лікар.** Лікарську візиту безплатно.

**§ 143. — За зложенэ одного доляра** на фонд коштів похоронних, має послідну обслугу, як братню, так і матеріяльну, від Тов., в сумі: тільки долярів, кільки членів у Товаристві, не перевисшаючи 300.00 а не меньше 50.00 долярів.

**§ 144. — Оставші гроші з похорону.** Оставші гроші з похорону мають право одержати такі свояки члена, як, жінка, діти, внуки, родичі, брати, сестри або інші крєвняки, яких член зазначив в деклярації.

**§ 145. — Зарядження тестаментом.** Член не може

зазначувати тестаментом інших спадкоємців, або через свідків. Має право сам се зробити на зборах в присутности уряду Тов.

**§ 146.** — **На случай смерти спадкоємця.** Колиб спадкоємець помер ще перед членом а сей не постарав ся назначити іншого спадкоємця, оставші гроші з похорону віддає ся тим людям, котрі занялись похороном. Эслиж сим занималось само Товариство, в такім случаю решта іде на добродійні цілі.

## Артикул X.

### ОБОВ'ЯЗКИ.

**§ 147.** — **Кождий член,** вступаючий має познакомитись перед тим зі статутом Тов., взявши се від когось кривного або знакомого. (На провінції, може писати до заряду.)

**§ 148.** — **Сьвідок.** Сьвідок має представити нового кандидата перед зборами.

**§ 149.** — **Вступне.** Кождий член при вступленю має заплатити всі кошта вписового і вступне одного доляра, за що дістає платничу книжочку і деклараційну грамоту.

**§ 150.** — **Інші кошта.** Статут, відзнаку платить окремо.

**§ 151.** — **Вкладка.** Вкладку в сумі 35 ц. платить сей час, за що стає правним властителем запомог, по упливі 6 місяців, почавши від дня вписаня. На случай каліцтва (то э страта членів тіла) по упливі 3 місяців.

**§ 152.** — **Посмертне.** Платить ще оден доляр, як можливо і при вписовім, за що стає правним до покриття коштів похоронних сечас по вступленю.

**§ 153.** **На случай смерти члена** платить знов до-

ляра на слідуючих зборах.

§ 154. — **Виняток.** Колиб смертностей в Тов. не було через три роки, член перестає платити посмертне аж до випадку смерти когось з членів.

§ 155. — **Інші обовязки.** Член обовязаний бути накождних зборах Зап. Тов. і забирати голос над добром і справами Тов., платити місячні і другі вкладки і домагати ся доброго веденя Тов.

§ 156. — **Обовязаний носити відзнаку** Товариську.

§ 157. — **Підчас похорону** кождий член обовязаний брати участь в похороні то єсть віддати послідну прислугу своему Товаришеви.

§ 158. — **В случаю перепон.** Эслиб не міг брати участі в похороні платить кару в сумі одного доляра в робучий день, два доляри в неділю крім доляра правно належачого.

§ 159. — **В случаях.** Колиб день похорону припав в той час, що член хорий або хтось з його родини як жінка, діти, або член виїхав перед тим до другого міста, або переносить ся до другого мешканя, тоді увільняєть ся від кари, эсли твердженє стане оправдане. Однак платить доляр належачій ся правно.

§ 160. — **Приязнь.** Кождий член повинен у всіх случаях сказувати приязнь для других членів свого Тов. і не сміє говорити з не членом про справи Тов.

§ 161. — **Самотність.** Коли член самотний то єсть не має крєвних, тоді його похороном занимає ся Товариство, устроюючи всі можливі і бажані прислуги.

## Артикул XI.

### ЗАКОНИ.

§ 162. — Кождий член мусить платити місячну і поронну вкладку.

§ 163. — Яку суму? Таку суму платить, яку закон, ухвала Тов. вимагає.

§ 164. — За не плаченє свої належитости, член буде суспендований в протягу трох місяців, які рахують ся йому як довг до Тов. а з тим тратить всі привілеї до Тов. вигод.

§ 165. — Колиб по суспендованю хотів на ново вступити в члени Тов., може се зробити в протязі одного місяця по повідомленю його урядом його суспенди.

§ 166. — Мусить звернути всі кошти і залеглости поповнені ним і через него до того часу.

§ 167. — Пізнійше, як в паграфі 166-м, може бути прийнятий іно за зверненєм коштів за три місяці і з новим вступним.

§ 168. — Всі другі причини суспендованя практикують ся в той самий спосіб.

§ 169. — Член або урядник виключений за провиниз Тов. не може більше належати до Тов.

§ 170. — Суспенда і виключенє члена або урядника суспендує ся за несповнюванє членських обовязків; виключує сз за переступок статута, ухвал, законів, (тут зачисляє ся обмова, бійка, непослух, обманство, брехня, донесеня фалшиві, крутіїство, шпїонство, переступство законів Державних, неморальність, брутальність, обида, нарушенє тайн Товариства, змаганя завести нєлад у Тов., крадіж і інші переступства які противлять ся статуту а особливо Назві і Цілям статута Тов. Запомогового.

§ 171. — Член не може платити ратами своїх вкладок, ані на перед, хиба до сего послідного має важні причини.

§ 172. — Член який виїздить з місцевости де його віддїл може належати до Тов. і на дальше если буде платити точно свої вкладки до свого віддїлу.

§ 173. — Колиб в тій місцевости був віддїл сього Тов. тоді може дістати посьвідку зі старого віддїлу.

§ 174. — Членом не може бути той, хто хотів би належати лиш до одної з тих привілій які в ведені і існують в Тов.

## Артикул XII.

### ПРАВОСИЛЬНІ ЗАКОНИ ДЛЯ ЦІЛОГО ТОВ.

§ 175. — Гроші з фондів не можуть бути употреблені на ніякі більше ціли крім виплат приписаних.

§ 176. — Пожичка, торгівля, (бізнес) купно акцій і гра на біржі, забороняють ся законом.

§ 177. — Інші фонди. Колиб в Тов. були засновані інші фонди, тоді з сих фондів вільно уділювати на інші видатки.

§ 178. — Винятки. Річи, яких Тов. потребує для власних потреб і які собі ухвалить, як книжки до провадження рахунків, до урядованя і всі інші прибори конечно потрібні, можна купити, взявши грошей з фонду запомогового, в якого склад входить і вписове та інші доходи.

§ 179. — Купно дома. На купно дома або місця на такий можна взяти теж з того фонду.

§ 180. — Фонд коштів похоронних не може бути нарушений і взятий на інші ціли крім одної назначеної статутом.

§ 181. — Можна кождому членови заглянути до

урядових книжок і переконатися о стані каси, ознак не може сього робити в часі урядованя ані в часі інших занять урядника.

**§ 182.** — Не вільно членови наказувати урядника, по за збори як сей повинен урядувати, до чого мають тільки збори і уряд цілий.

## Артикул XIII.

### ЗБОРИ.

**§ 183.** — Збори (мітінгі) звичайні, місячні мають відбуватися ся кожного місяця в дні, місяці, годні і місци означенім ухвалою Тов.

**§ 184.** — **Чартер.** Чартер Тов. повинен бути в руках председателя на кождих зборах, з яким, на бажанэ можна виказати ся.

**§ 185.** — **Місце відбуваня** звичайних зборів можна змінити ухвалою в случаю потреби. Те саме відносить ся що до часу.

**§ 186.** — **Вигляд зборів.** Збори мусять бути одним неперерваним засіданэм і не може бути перервів ані не можна відкладати, хиба в важнім случаю.

**§ 187.** — **В случаю важнім** можуть бути недокінчені, (то э за для браку часу або щось надзвичайного) однак се маэ бути продовженэм зборів.

**§ 188.** — **Порядок зборів э слідующий:**

1.) Отворенэ зборів председателем або його заступником коли сей не прийшов на означений час.

2.) Відчитанэ протоколу з минувших зборів.

3.) Принятэ протоколу і підпис сьвідків.

4.) Впис нових членів.

5.) Голосованэ над принятэм нових членів.

6.) Звіт уряду.

7.) Відбиранэ вкладок.

8.) Читанэ нових законів рек. секретарем.

9.) Полагодженэ справ недокінчених і відложених на сі збори.

10.) Внесеня.

11.) Ухвали.

12.) Вибори.

13.) Проголошенэ членів, які від тепер належать до суспендованя.

14.) Виплата запомог.

15.) Інші оголошеня.

16.) Замкненэ зборів, та проголошенэ на день календарський других зборів.

**§ 189.** — **Спеціальні (надзвичайні) збори.** Надзвичайні збори скликаэ ся як в 15-ій точці. На таких зборах не вільно полагоджувати ніяких справ інших крім тої, в якій скликаэ ся збори.

**§ 190.** — **Число членів.** Надзвичайні збори тоді будуть важні, коли на зборах явить ся одна трета часть дійсних членів.

**§ 191.** — **Загальні збори** тоді важні, коли буде присутних три четвертих членів.

**§ 192.** — **Звичайні збори** важні будуть при присутности пять членів з урядниками.

**§ 193.** — **Повідомленэ** гляди точка 15.

**§ 194.** — **Веденэ зборів.** Всякого рода збори повинні вести ся відповідно до правил зазначених в Товаристві як слідуэ:

1. Кождий член і урядник правосильний сього тов. маэ право забирати голос а коли говорить ніякий член не сміэ йому перебивати хіба председателя, однак мусить держати ся тої теми, над якою веде ся дискусія.

2. Кождий член і урядник маэ служати розпоряджень председателя.

3. Кождий член, взагалі, хочячи забирати слово

в дискусіях, має встати і просити о голос, коли отримає право голосу, не має права говорити про щось інше, як про те, над чим дебата.

4. Без позволення не має права говорити хочби хотів сказати щось найлучшого.

5. По ухвалі внески не важні.

6. Колиб член, підчас бесіди уживав неприличних, образливих, безпідставних або противних слів, председатель має напімнути його. Коли бесідник не буде держати ся сих правил, председатель відбирає голос.

7. Председатель має напімнути щоб бесідник не говорив піднесенним голосом.

8. На зборах не можна говорити про справи партійні, політичні, релігійні або особисті.

9. Ніяке внесенє не єсть важне доки не буде поперте кимось другим, а коли поперте має бути повторене председателем, котрий опісля дає під голосованє.

10. Щоби внесенє ввійшло в закон потреба більшости голосів, эли таке внесенє не відносить ся до окремих точок статута.

11. Голосованє звичайне має бути через піднесенє одної руки, або через встанє з місця,

12. Бальотами голосує ся лиш тоді, коли сього зажадає одна трета членів.

13. На зборах не вільно курити, хиба збори признають собі на се право.

14. Зі зборів не вільно скорше як по закінченю відходити, хиба член мав до сього важні причини, які заявляє перед опущенєм галі.

**§ 195. — Кворум.** Збори мають бути отворені все о годині назначеній ухвалою. Колиб на означений час не було більшого числа членів, председатель



має право отворити збори в присутности **пятьох** (5) членів.

§ 196. — **Одна третя часть** зі всіх членів, на звичайних зборах рішає всі справи урядові.

§ 197. — **Більшість членів** несприсутних на зборах має повинуватись і прийняти ухвали без застереження, уважаючи свою свою несприсутність причиною невдоволення.

§ 198. — **Пять членів** на зборах можуть полагодити тільки справи звичайні як: читанэ протоколу збиранэ вкладок, виплата запомог, зазначенэ слідуячих зборів і прийнятэ членів нових.

§ 199. — **Несприсутні члени** на попередних зборах не мають права бажати читаня протоколу, який був вже читаний перед тим.

§ 200. — **Інші звичаї.** Члени не повинні розмовляти підчас зборів, ані не повинен ніхто нудити ся зборами.

§ 201. — **Не вільно** на зборах відгрозуватись кому небудь: Все повинно брати ся холоднокровно і розсудно.

§ 202. — **Не ухвалені внески.** Член не може бажати згадки в протоколі про свої внески як сі не були відповідні до протоколу або опрокинені зборами за не зрозумілі.

§ 203. — **Позов.** Член, який чуєсь покривджений зборами не може позивати до суду Товариство, але має ще раз вносити справу до переслуханя.

§ 204. — **Не вільно** виступати проти статута.

§ 205. — **Зміна точок** в статуті наступає в той спосіб, що нові ухвали прирівнюєсь до точок і таким способом провірює ся обі точки, опісля в водить ся в житэ котра лучша. Незрозумілих справ, допитує ся в справі формальній, як в точці 222.

арт. XIV.

## Артикул XIV.

### ВИБОРИ І ЇХ ЗВИЧАЇ.

§ 206. — Урядники мають бути вибрані з року на рік в місяці грудни.

§ 207. — Урядованэ починаэ ся від січня, сліду-ючого року.

§ 208. — Два уряди не може займати оден чоловік, хіба може бути тростістом по за уряд.

§ 209. — Пожадане. Всі уядники повинні бути правосильними членами то э бути в Тов. поверх 6 місяців, уміти читати і писати, бути Українцями, по народности, моральними і взірцевими людьми і всесторонними.

§ 210. — Член караний не може бути урядником аж по упливі трох літ.

§ 211. — Суспендований член підлягаэ тим самим правилам, шо в точці 210-ій.

§ 212. — В важних случаях на урядника можна поступити як в точці 83-ій арт. V.

§ 213. — Порядок. Вибори становить, так само як і ухвали, більшість голосів.

§ 214. — При рівности голосів на двох тягне ся льоси.

§ 215. — При рівности трох оден з членів може свій голос відобрати і дати іншому кандидатови.

§ 216. — Комітет переведеня виборів. Перед виборами на уряд, члени вибирають комітет з поміж себе який маэ перевести вибори.

§ 217. — В склад комітету входить председатель, секретар і трох комітетових які мають рахувати голоси і передавати председателеви.

§ 218. — Член комітету може бути ставлений на

урядника.

§ 219. — **Більшість голосів.** Колиб підчас голосованя виказало ся більше голосів як повинно бути, председатель уневажнює таке голосованє, і розказує голосувати на ново.

§ 220. — **Кндидат не може голосувати** в той час, коли є кандидатом.

§ 221. — **Колиб кандидат не бажав** собі бути урядником, має внести се перед голосованєм.

§ 222. — **Може просити** о голос на короткий час (в справі формальній.)

§ 223. — **Квестія.** Колиб аж по виборах показало ся, що котрийсь з кленів або присутних не мав права голосу, тоді вибори також важні, але вину приписуєсь виборчому комітетови, який перед тим не квестіонував сего закона.

§ 224. — **Можна потягнути** до відвічальности за сю помилку на бажанє одної третої голосів.

§ 225. — **Опорожнення.** Эсли урядник опустил своє становище з причини смерти, резигнації, недуги, неспосібности, або з інших причин, тоді доповняє ся опорожнене місце як звикле але лиш на недокінчений час.

§ 226 — **Резигнація** може наступити лиш за поданєм важних причин. Коли збори приймуть резигнацію, тоді уважає ся місце опорожнене.

§ 227. — **Колиб не принято** резигнації зборами, з причини, що урядник не подав вистарчаючих причин, мусить остати на дальше на своєму місце.

§ 228. — **За непослух** цілого Тов. буде караний гривною грошевою від 5 — 25 долярів, або і виключенєм.

§ 229. — **Нововибраний урядник** має зараз познакомити ся зі всіма приписами свого уряду, від ста-

рого урядника, то эсть маэ зажадати всіх інформацій які входять в склад, обовязок і звичай та стан сього урядованя.

§ 230. — Свій уряд занимаэ від січня.

§ 231. — Передаючий маэ все в порядку віддати, що эсть власністю Тов. а на бажанэ нового, поя-снити дальші обовязки і спосіб веденя.

§ 232. — Зараз по виборах новий уряд маэ пові-домити власти Державні і банок, через адвоката, подаючи імена нових урядників, як председатель, його заступник, оба секретарі, касіэр і тростісти.

§ 233. — До банку маэ заслати вигляд підписів на чеках виплати запомог.

§ 234. — На бажанэ властей маэ подати всі уря-дові книги до переглянення і звіреня стану каси і взагалі всіх рахунків.

§ 235. — Коли урядники будуть бондовані забон-дувати через власти Державні.

§ 236. — Колиб зміняло ся деякі точки статута, маэ постарати ся вибрати нові і такі наліпити у всіх книжочках.

## Артикул XV.

### ПРОВИНИ КАРИ І СУД.

§ 237. — Отсим установляэ ся кари дисциплінарні, під які підлягаэ кождий член Укр. Зап. Тов. ім. Т. Шевченка, без огляду на те, чи эсть урядником чи ні.

§ 238. — Кождий член, провинивши учинком, сло-вом, повожденэм або чим іншим які не відповіда-ють гідности Тов., його статута, законів, ухвал, то-варишів на зборах і законів Державних, підлягаэ карі.

§ 239. — Урядник маэ право вносити скарги на

другого урядника, коли лишень такі інформації отримав з достовірних жерел, і бажати винагородження і справедливости на зборах.

§ 240. — Член, маючи достовірні факти або свідки проти урядника має право оскаржити його, пропонуючи сю справу другому урядникови на папери.

§ 241. — Скарги предвиджувані не достовірні, особисті, безпідставні не підуть під розвагу і справедливість.

§ 242. — Скарги безпідставні вважають ся як клевета і можуть бути звернені проти оскаржувачого і карані.

§ 243. — Кари можна накладати як се вказує ся в точці 94-ій арт. V.

§ 244. — Непринятє кари вважає ся нарушенєм законів статута Тов., і його правил.

§ 245. — Переступ законів Держави буде караний виключенєм.

§ 246. — Коли скарга єсть представлена зборам і ще раз переповіджена председателем, тоді сей має запитати зборів, чи оскаржений єсть "винний"?

§ 247. — Узнаного словом більшости голосів, "винний", віддає ся під мировий суд, як в арт. V.

§ 248. — Коли председатель єсть оскаржений, тоді містопредседатели вносять ся скаргу, котрий одобряє і занимає місце председателя так довго, аж председатель вивяже ся з провин і займе своє місце, або буде караний після справедливости як кождий інший член.

§ 249. — Протести можна вносити проти високої кари, проти котрогось судії, але не проти цілого суду, до пред. Тов.

§ 250. — Не вільно бажати собі судії собою на-

значеного.

§ 251. — Можна робити рекурс до председателя Тов. о зменшенэ кари.

§ 252. — Сьвідки можуть бути і не члени тов.

§ 253. — Вільно мати оборонця але таким може бути лиш член Тов.

§ 254. — Суд маэ відбувати ся там і тоді, як се ухвалить ся більшостію голосів.

## Артикул XVI.

### ЛІКАР.

§ 255. — Лікар повинен бути оден, який на зазив члена, маэ його відвідіти, не беручи в його нічо за першу візиту, яку Тов. обовязане покрити.

§ 256. — Той самий лікар може родині члена зробити услугу лікарську на кошт Тов., але тільки першу.

§ 257. — Лікар обовязаний дати хорому членови посьвідку слабости таку, яку він сам як лікар уважаэ за достаточну.

§ 258. — Ліченэ хорого члена не підлягаэ коштам Тов. так довго, як вкладка місячна низша одного доляра.

## Артикул XVII.

### ЗАКОНИ ДЕРЖАВИ.

§ 259. — Закони Товариства мають згідно стосуватись з законами Держави і ані точки статута, ані поодинчі члени не можуть сего домагатись або вносити.

§ 260. — Товариство маэ бути тільки чисто запомогове, не втручати ся в справи політичні, партійні або релігійні.

## Артикул XVIII.

### ТОЧКИ ЯКІ НЕ МОЖНА ЗМІНЮВАТИ.

§ 261. — Зміна назви точка 1. арт. I., зміна ціли точка 5. арт. II., і зміна точки 209. арт. XIV., не може бути ніким змінена, то єсть: Українське Запomoгове Товариство ім. Т. Шевченка не може перейти в руки якоїсь секти, партії або народности. Не може відмовитись помагати хорим членам і їх родинам.

§ 262. — Може взяти інші обовязки по за запо-могу.

§ 263. — Невигідні точки сього статута можна змінити тільки на річних зборах, на те тільки призначених в місяци січень а найдальше лютий.

§ 264. — Тов. може мати найбільше членів, число не обмежене.

## Артикул XIX.

### РОЗВ'ЯЗАНЄ.

§ 265. — На случай розв'язаня Зап. Тов. маєток має пійти на добродійні ціли в Канаді і Старому Краю по половині.

## Артикул XX.

### КІЛЬКО ЧЛЕНІВ СТАНОВИТЬ ТОВАРИСТВО В ЦІЛОСТІ ?

§ 266. — Пять членів становлять Укр. Зап. Тов. ім. Т. Шевченка в цілости.

## ЗМІСТ.

Артикул	1	Про	Назву і печатку.
„	2	„	Ціли.
„	3	„	Власти законодавчі.
„	4	„	Власти виконавчі.
„	5	„	Мировий суд.
„	6	„	Книги урядові.
„	7	„	Фонди.
„	8	„	Прийманэ членів.
„	9	„	Користи.
„	10	„	Обовязки.
„	11	„	Закони.
„	12	„	Правосильні закони цілого Тов.
„	13	„	Збори.
„	14	„	Вибори і їх звичай.
„	15	„	Провини, кари і суд.
„	16	„	Лікаря.
„	17	„	Закони Держави.
„	18	„	Точки, які не можна змінити.
„	19	„	Розв'язанэ.
„	20	„	Число членів, щоб становили [Товариство.







### Похибки:

- стор. 5 стріч. 14 з гори є тайно, м. б. тайн  
„ 6 „ 15 „ є суспенри, м. б. суспенди.  
„ 10 „ 7 „ зрпущено між: тоді а третих  
слово (дві) отже, м. б. тоді дві третих  
стор. 20 с. 17 з д. є награфі м. б. параграфі  
стор. 7 стр. 8 з д. замість родіб- м. б. подіб-